

Σχολική Μονάδα: 3ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΧΕΔΩΡΟΥ

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Τίτλος Δράσης: «Μάθε, γονιέ μου, γράμματα, πράματα και θάματα!»

Στόχος Βελτίωσης:

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η λειτουργία Σχολής Γονέων, η οποία θα ευαισθητοποιεί και θα ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών του Γυμνασίου για θέματα που αφορούν τη διαπαιδαγώγηση κατά την πρώτη εφηβική ηλικία στη σύγχρονη εποχή, ώστε αφενός να ενδυναμωθεί η σχέση γονέως-μαθητή/τριας και αφετέρου να καλλιεργηθεί γόνιμη σχέση συνεργασίας μεταξύ γονέων/κηδεμόνων και σχολικής μονάδας.

Άξονας: Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Στόχοι –Αναγκαιότητα

Ο γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών του Γυμνασίου καλούνται να χειριστούν ζητήματα διαπαιδαγώγησης, που αφορούν την καθημερινότητα των εφήβων (π.χ. διατροφή, μελέτη, διασκέδαση), την καλλιέργεια των προσωπικών αξιών του/της εφήβου (π.χ. ειλικρίνεια, ενσυναίσθηση, συνέπεια), καθώς και πλευρές της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας (π.χ. χρήση διαδικτύου και κινητού τηλεφώνου, εθισμοί, επιθετική συμπεριφορά). Την επιτέλεση αυτής της διάστασης του γονεϊκού ρόλου δυσχεραίνουν (πέρα από τις απαιτητικές επαγγελματικές υποχρεώσεις) παράγοντες όπως η διαφοροποίηση παραδοσιακών και οικείων προτύπων και αξιών, αλλά και του ίδιου του γονεϊκού ρόλου, ο ασαθής και υπό διαπραγμάτευση επαναπροσδιορισμός τους και η πολυπλοκότητα των ίδιων των προβλημάτων. Οι γονείς χρειάζεται να επαναξιολογήσουν κριτικά προηγούμενες εμπειρίες, γνώσεις και στάσεις. Στην κάλυψη αυτής της ανάγκης μπορεί να συμβάλει η λειτουργία Σχολής Γονέων και η πραγματοποίηση επιμορφωτικών συναντήσεων μεταξύ γονέων και ειδικών επιστημόνων στον χώρο του σχολείου.

Οι επιμορφωτικές συναντήσεις μεταξύ γονέων και ειδικών επιστημόνων στοχεύουν στο να :

1. ευαισθητοποιήσουν τους γονείς για την σπουδαιότητα του γονεϊκού ρόλου και να στηρίξουν την οικογένεια ως πρωταρχικό φορέα διαπαιδαγώγησης,
2. ευαισθητοποιήσουν και να ενημερώσουν τους γονείς για διαχρονικά και σύγχρονα θέματα που αφορούν τα παιδιά τους και τη διαπαιδαγώγησή τους,
3. ενισχύσουν στους γονείς τις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης και της ενσυναίσθησης, ώστε να αναπτύξουν σχέση εμπιστοσύνης με τα παιδιά τους,
4. ενθαρρύνουν δόκιμους τρόπους υποστήριξης των παιδιών εντός κι εκτός του σχολικού χώρου,
5. ενθαρρύνουν την επικοινωνία και να ενδυναμώσουν την εμπιστοσύνη μεταξύ γονέων και σχολείου,
6. ενισχύσουν τη σχέση του σχολείου με την τοπική κοινότητα προς όφελος των παιδιών.

Ενέργειες που υλοποιήθηκαν

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023: Η ομάδα δράσης συναντήσαμε την ψυχολόγο και την κοινωνική λειτουργό της ΕΔΥ του σχολείου, ενημερώσαμε για την πρόθεσή μας να οργανώσουμε τη λειτουργία Σχολής Γονέων στον χώρο του σχολείου και ζητήσαμε τη συνδρομή τους. Συζητήσαμε για τις ιδιαιτερότητες της σχολικής κοινότητας (π.χ. ωράρια εργασίας γονέων) και των μαθητών/τριών μας (π.χ. μαθησιακές δυσκολίες, παράγοντες κοινωνικοποίησης), αλλά και τους πρακτικούς όρους της απογευματινής λειτουργίας της Σχολής Γονέων. Στη συνέχεια απευθυνθήκαμε στο Δίκτυο ΑΛΦΑ (Δίκτυο Πρόληψης Δυτικής Θεσσαλονίκης), λόγω της επιστημονικής του στελέχωσης και της εμπειρίας του στις Σχολές Γονέων. Με το προσωπικό του συζητήσαμε ιδέες για το περιεχόμενο της Σχολής Γονέων και πρακτικά ζητήματα. Λαμβάνοντας αυτά υπόψη, αποφασίσαμε:

1) τα πιθανά θέματα επιμόρφωσης με τίτλο:

- ενδοοικογενειακές σχέσεις,
- επικοινωνία με τους/τις εφήβους και αντιμετώπιση των προβλημάτων τους,
- σχέση σχολείου και οικογένειας.

2) ως προς τους φορείς επιμόρφωσης:

- να ενημερώνουμε και να ενθαρρύνουμε τους γονείς να παρακολουθούν τις επιμορφωτικές δράσεις του Δικτύου ΑΛΦΑ είτε με φυσική παρουσία στον χώρο του Δικτύου είτε διαδικτυακά,
- να αναζητήσουμε και άλλους ανοιχτούς διαδικτυακούς πόρους επιμόρφωσης και
- να αναζητήσουμε ειδικούς επιστήμονες για επιμορφωτικές συναντήσεις με τους γονείς στον χώρο του σχολείου.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023: Ζητήσαμε τη συνδρομή και συνεργασία επαγγελματία παιδοψυχιάτρου, η οποία συμφώνησε να πραγματοποιεί αμισθί στον χώρο του σχολείου μηνιαίες δίωρες απογευματινές συναντήσεις με σταθερή ομάδα έως είκοσι γονέων. Πήραμε την έγκριση του Διευθυντή του σχολείου για την απογευματινή χρήση του κτιρίου. Έπειτα η ομάδα δράσης απευθύναμε στους γονείς ανοιχτή πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος (μέσω συμπλήρωσης ενός Google Form) για τις σταθερές μηνιαίες συναντήσεις της Σχολής Γονέων. Η ανταπόκριση ήταν πολύ μεγάλη και τελικά επιλέξαμε είκοσι γονείς με κριτήριο την ευαλωτότητα της οικογένειας και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες της οικογένειας και των μαθητών/τριών.

Τελικά, η Σχολή Γονέων λειτούργησε με δύο τρόπους παράλληλα: 1) με δια ζώσης συναντήσεις, 2) με παραπομπή σε διαδικτυακές επιμορφώσεις.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023: Η πρώτη συνάντηση της Σχολής Γονέων πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου. Παρόντα στο σχολείο ήταν δύο μέλη της Ομάδας, τα οποία εναλλάσσονταν τους επόμενους μήνες και τα οποία καλωσόρισαν τους γονείς και την παιδοψυχιάτρο, κατέγραψαν τους παρόντες και διαρρύθμισαν μια αίθουσα διδασκαλίας, ώστε να διευκολύνεται η συζήτηση των συμμετεχόντων.

Στους γονείς δόθηκε κλειστό ερωτηματολόγιο καταγραφής αναγκών. Από την επεξεργασία τους προέκυψε ότι η ενημέρωση για θέματα σχέσεων στην οικογένεια ενδιέφερε το 90% των συμμετεχόντων, η συζήτηση το 60% και η επίλυση προβλημάτων το 30%.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2024: Συνολικά πραγματοποιήθηκαν έξι μηνιαίες συναντήσεις της Σχολής Γονέων στον χώρο του σχολείου.

Στη συνάντηση του Μαρτίου δόθηκε στους γονείς ερωτηματολόγιο ανατροφοδότησης. Από την επεξεργασία των απαντήσεων προέκυψε ότι από τους συμμετέχοντες :

- το 90% θεωρούσε τη λειτουργία της Σχολής Γονέων πολύ ικανοποιητική και το 10% τη θεωρούσε μέτρια,
- το 80% θεωρούσε ότι η Σχολή Γονέων λειτουργούσε όπως περίμενε, ενώ το 20% θεωρούσε ότι η Σχολή λειτουργούσε καλύτερα από όσο περίμενε,
- το 80% θεωρούσε τη Σχολή Γονέων πολύ χρήσιμη, ενώ το 20% τη θεωρούσε μετρίως χρήσιμη,

Για πιο αποτελεσματική λειτουργία της Σχολής Γονέων, οι Γονείς προτείνουν: το 40% περισσότερα θέματα προς συζήτηση, το 30% συχνότερες συναντήσεις, το 20% περισσότερους ομιλητές επιμορφωτές και το 10% να παρέχονται πιο συγκεκριμένες πρακτικές επίλυσης προβλημάτων. Για τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου ενημερώθηκε η παιδοψυχιάτρος της Σχολής Γονέων.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ: Τον Μάιο, μετά την ολοκλήρωση των μηνιαίων συναντήσεων, ζητήσαμε από την συνεργαζόμενη παιδοψυχιάτρο να αποτιμήσει μέσω δομημένης συζήτησης τη λειτουργία της Σχολής Γονέων.

Η παιδοψυχίατρος:

1. αποτίμησε το εγχείρημα και την ωφέλεια των γονέων ως θετικά,
2. προθυμοποιήθηκε να συνεχίσει τη συνεργασία για λειτουργία Σχολής Γονέων και το επόμενο σχολικό έτος,
3. για καλύτερη λειτουργία των συναντήσεών της με τους γονείς πρότεινε:
 - ολιγομελή ομάδα γονέων με σαφή στόχευση,
 - διασφάλιση συνεπούς συμμετοχής, π.χ. με «συμβόλαιο συμμετοχής»,
 - συγκεκριμένα θέματα συζήτησης, με δυνατότητα προετοιμασίας των γονέων. Δεν ζητήθηκε από τους γονείς τελική αποτίμηση της Σχολής Γονέων, γιατί είχαν απαντήσει σε ανάλογο ερωτηματολόγιο μόλις τον Μάρτιο, και η ελλιπής συμμετοχή τους τον Μάιο αλλοιώνει το δείγμα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΓΟΝΕΩΝ:

Ως Οργανωτική Επιτροπή της Σχολής Γονέων, προωθήσαμε με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους γονείς όλων των μαθητών/τριών του σχολείου :

- Πρόσκληση του ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΛΦΑ προς μαθητές/τριες Γυμνασίου για συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα "Who Am I? Γνωρίζω τον εαυτό μου, συναντώ τους άλλους",
- Προσκλήσεις σε ανοιχτές διαδικτυακές επιμορφώσεις για θέματα ενδιαφέροντος τους από επίσημους και έγκυρους φορείς. Οι προσκλήσεις αφορούσαν επιμορφώσεις:
 - από το ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΦΑ : 1) "Η επικοινωνία στην οικογένεια στα χρόνια της εφηβείας",
 - από τον φορέα "Από το Α έως το Ω : ΜΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ" (μία δράση του Δικτύου Υγιών Πόλεων):
 - ✓ «Ψηφιακή Ζωή και influencing»,
 - ✓ «Σχολικό περιβάλλον και εκπαίδευση: μαθησιακή ετοιμότητα, δυσκολίες και άλλες προκλήσεις»,
 - ✓ «Διαχείριση άγχους σχολικών εξετάσεων», 16/5/2024 Γ) από το ΛΑΪΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ Δήμου Παύλου Μελά : 1) «Βία κατά του Εαυτού μέσα από τις Ουσίες».

Αποτελέσματα της Δράσης

Με την υλοποίηση της δράσης επιτεύχθηκαν οι προκαθορισμένοι στόχοι:

- Οι γονείς ενημερώθηκαν και συζητήσαν για θέματα που αφορούν τον γονεϊκό τους ρόλο με τη συνδρομή και καθοδήγηση ειδικών επιστημόνων. Η συμμετοχή τους στη Σχολή Γονέων είχε άμεσα θετικά αποτελέσματα στη σχέση, την επικοινωνία και τη συμπεριφορά ανάμεσα στους ίδιους και τα παιδιά τους.
- Το σχολείο ανέδειξε τον πολύπλευρο ρόλο του καθώς:
 - ανταποκρίθηκε σε ανάγκες της σχολικής κοινότητας που επηρεάζουν τη λειτουργία του, προτείνοντας έγκριτες λύσεις,
 - λειτούργησε ως φυσικός χώρος συζήτησης, διάχυσης της επιστημονικής γνώσης και μόρφωσης. Με τον τρόπο αυτόν συνδέθηκε με την τοπική κοινότητα, ανοίγοντας τον δρόμο για συνεργασία ποικίλης μορφής και στόχευσης και στο μέλλον.
- Ως προς τη σχέση σχολείου - οικογένειας:
 - εμπλουτίστηκε η επικοινωνία με τους γονείς των μαθητών/τριών,
 - καλλιεργήθηκε η εμπιστοσύνη μεταξύ του σχολείου και των γονέων, πολύτιμες συνθήκες για την ευόδωση του έργου του σχολείου.
- Για τους εκπαιδευτικούς: η Σχολή Γονέων συνέβαλε στην προσωπική και επαγγελματική μας ανάπτυξη οργανώνοντας και παρακολουθώντας δραστηριότητες της Σχολής Γονέων και αποκομίσαμε γνώσεις, διαμορφώσαμε στάσεις και αναπτύξαμε δεξιότητες επικοινωνίας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

- 1) Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετώπισε η ομάδα δράσης ήταν η αναζήτηση και η ανεύρεση έγκριτων επιστημόνων, διατεθειμένων να παρουσιάσουν στον ελεύθερο χρόνο τους, αφιλοκερδώς και ανιδιοτελώς, ένα ζήτημα της ειδικότητας τους, προσαρμοσμένο στα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και το γνωστικό επίπεδο της Σχολής Γονέων.
- 2) Δυσκολία παρουσιάστηκε και στη σταθερότητα της προσέλευσης των γονέων. Σταδιακά ο αριθμός τους έφθινε ελαφρώς, με τον μικρότερο αριθμό συμμετεχόντων να καταγράφεται τον Μάιο, κατά την τελευταία συνάντηση της Σχολής Γονέων.
- 3) Ανακαλύψαμε φορείς διοργάνωσης Σχολών Γονέων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους άλλοτε μετά από προσωπική αναζήτηση και άλλοτε συμπωματικά. Αυτή η συνθήκη δυσκόλευε τον προγραμματισμό κάποιων παράλληλων δραστηριοτήτων της Σχολής Γονέων του σχολείου μας και την έγκαιρη ενημέρωση και πρόσκληση των γονέων. Υποθέτουμε ότι αυτή η παράμετρος μείωνε τη δυνατότητα συμμετοχής τους.
- 4) Δεν ήταν εφικτό να καταγράψουμε τη συμμετοχή των γονέων σε διαδικτυακές επιμορφωτικές συναντήσεις σε Σχολές Γονέων κι έτσι δεν γνωρίζουμε τον βαθμό επιτυχίας αυτών των δραστηριοτήτων.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

- Παρήχθησαν τα ερωτηματολόγια που απευθύνθηκαν στους γονείς: ψηφιακά (η δήλωση ενδιαφέροντος για τη Σχολή Γονέων) και έντυπα (ερωτηματολόγιο καταγραφής αναγκών και ερωτηματολόγιο ανατροφοδότησης).
- Δημιουργήθηκε αρχείο από υλικό που παρουσιάστηκε στις διαδικτυακές επιμορφωτικές συναντήσεις, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί ποικιλοτρόπως και πιο ειδικά ως αφετηρία για την ανάπτυξη συγκεκριμένων θεματικών σε μια νέα Σχολή Γονέων.

Επιμορφώσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

- Για λόγους συνέπειας και υπευθυνότητας, αλλά και από προσωπικό ενδιαφέρον, τα μέλη της ομάδας δράσης παρακολούθησαν τις διαδικτυακές επιμορφωτικές συναντήσεις του Δικτύου ΑΛΦΑ, της Ακαδημίας για Γονείς και του Λαϊκού Πανεπιστημίου Δήμου Παύλου Μελά, για τις οποίες ενημέρωναν τους γονείς των μαθητών/τριών αλλά και τους εκπαιδευτικούς του Γυμνασίου. Ως αποτέλεσμα, αποκόμισαν χρήσιμες γνώσεις, γνώρισαν νέες επιστημονικές απόψεις και επεξεργάστηκαν τη στάση τους σε θέματα παιδαγωγικού ενδιαφέροντος.
- Τα μέλη της ομάδας δράσης ήταν ευπρόσδεκτα στις συναντήσεις της ομάδας των γονέων με την παιδοψυχίατρο. Πολλά από αυτά παρακολούθησαν τις συζητήσεις και δήλωσαν ότι ωφελήθηκαν με υποκειμενικό αλλά ουσιαστικό τρόπο.